

Piratvirksomhet eller samarbeid i Nordsjøen?

Skotten Finlay Moir har hjulpet til med å formidle kontakt mellom fiskebyer i to EF-land, Skottland og Danmark, og hans anstrengelser har reddet arbeidsplasser i Aberdeen. Han skriver:

Fiskeindustrien i Aberdeen er som vevd inn i grannitten, man kan ikke unngå den hvis man bor der. Men mer oppmerksom på situasjonen innen selve industrien ble jeg da en venn av meg, McLean, som er sekretær i Skipper- og styrmannsforbundet, sa: «EF vil bare føre til ulykke for fiskeindustrien.» Jeg bestemte meg for å finne ut hva som lå bak det han sa, og gjøre alt jeg kunne for å bedre forholdene.

Da jeg ble bedre kjent med fiskerne, oppdaget jeg snart at de var svært bitre på danskene. Med sine industrielle fiskemetoder setter de ikke bare den nåværende men også fremtidens fiskebestand i fare, mente skottene.

Jeg tok kontakt med en dansk industri-rådgiver som var på besøk i England og Skottland, og han svarte ja til en invitasjon om å komme til Nordøst-Skottland for å treffe fiskerne i distriktet. Jeg tok ham med hjem til en venn av meg som het Walter. Hans første replikk var: «En danske! Sjøens pirater i 200 år!» Likevel ble det en verdifull kveld hvor de begynte å forstå hverandre.

Blodbad og fiskelukt

Senere fikk jeg vite at en delegasjon med danske fiskere skulle besøke Skottland for å studere forholdene der. En venn og jeg fant ut dagsprogrammet deres, og klarte å treffe dem på fisketorget i Aberdeen kl. 0700 en morgen. Det var verdt kalde hender og ansikter, for vi begynte etter hvert å forstå hverandre. Spesielt lederen for gruppen var positiv til vårt forslag om at det kunne være verdifullt for fiskere fra begge land å møtes i en fredelig atmosfære som Caux, MRAs konferansesenter i Sveits. Da vi kom med det samme forslaget til endel skotske fiskere, ble noen av dem også tent for idéen. «Blodbad,» lød Walters noe mindre optimistiske profeti.

Noen representanter for de skotske fiskerne kom likevel til Caux, der de blant andre traff dr. Anton Skulberg, lederen av Institutt for Norsk næringsmiddelforskning. Han er opptatt av hvordan fiskebestanden kan bevares og forstørres. Et resultat av møtet i Sveits var at dr. Skulberg kom til Skottland og bl. a. traff 15 fiskeskipper hjemme hos en lokal politiker.

Noe senere besøkte jeg Danmark. Før jeg dro,

Nr. 2 – 1981

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

skrev McLean til meg: «For all del, få rede på hvordan de kvitter seg med lukta i fiskemelfabrikken sine!» Dette sa han fordi fiskemelfabrikken i Aberdeen sto i fare for å bli nedlagt. Etter press fra dem som bor i nærheten hadde bystyret gitt eierne valget mellom å få bukt med den generende lukten og å stenge fabrikken. Den hadde opprinnelig vært lokalt eid, men ble senere overtatt av et stort London-firma som ikke tjente stort på den og derfor ikke hadde spesiell interesse av å holde den gående.

Danskene var svært hjelpsomme. Vertskapet mitt arrangerte et besøk i en stor fiskemelfabrikk i Esbjerg. Vi traff administrerende direktør og flere av de eldste i firmaet. Etter å ha gitt meg en generell innføring i hvordan de ordnet seg med luktplagen, tilbød de seg å gi skottene alle tekniske detaljer. De forklarte også at fiskerne i distriktet selv eide fabrikken, at de hadde startet den med egne midler og at de fremdeles bestemte hvordan bedriften skulle drives.

Da jeg kom hjem, skrev jeg en rapport som vakte stor interesse i fiskerikomiteén i Aberdeen bystyre.

Siden da er det formet et konsortium som vil kjøpe fiskemelfabrikken, og staten har lovet finansiell støtte. Konsortiet tilkalte nylig en dansk ingeniør for å få videre råd om hvordan fabrikklukten skulle elimineres.

Kontakt

Walter, som tidligere angrep danskene, har nå bodd hjemme hos dansker i fiskeindustrien der. Han kom tilbake med en ny forståelse av Nordsjøens betydning både for franske og danske fiskere. «De har jo fisket der like lenge som oss,» sa han.

Alternativ til Friedman og Marx?

Av H. S. Addison

Adam Smiths «opplyste» egeninteresse, Keynes' sinnrike strategier og Milton Friedmans bleke monetarisme har knapt gitt bedre resultater enn Marx' og Lenins hensynsløse klassekamp-kollektivism, skriver H. S. Addison i MRAs engelske informasjonsblad «New World News». «Hvorfor har de alle kommet til kort?»

I det nittende århundre ble pionerer som Wilberforce, Shaftsbury og Florence Nightingale sporet til handling av sin tids elendighet — de forferdelige forholdene som fulgte den industrielle revolusjon, den umenneskelige behandlingen av fanger og sinnssyke, og tilstanden blant sårede soldater på Krim.

Hvilke tilsvarende problemer har vi idag? De stirrer oss i ansiktet såsnart vi trykker på TV-knappen. Ikke nasjonale problemer lenger, men globale. Lidelsene til sultende og hjemløse millioner i Asia og Afrika, uskyldige ofre for en hensynsløs maktkamp og en ufølsom selvviskhets som vi alle er del av. Disse menneskenes skjebne burde være like uakseptable for oss som alt det britenes samvittighet ble vekket av i forrige århundre.

Vakuum — i Øst og Vest

Et annet tidsfenomen er de polske arbeidernes stedige kamp for å vinne sin frihet. Polen dramatiserer for all verden den revolusjonære marxismens endelige nederlag og åpenbarer et ideologisk vakuum som må fylles. Det vil utvilsomt bli fylt, enten av gale eller av riktige idéer. Det roper etter en dynamisk filosofi som kan fylle tomrommet.

Om hva med industrilandene i den ikke-kommunistiske verden? To ganger i løpet av 50 år har vi kastet oss selv — for vi er ansvarlige — inn i økonomisk tilbakegang og massearbeidsløshet. Adam Smiths «opplyste» egeninteresse, Keynes' sinnrike strategier og Milton Friedmans bleke monetarisme har knapt gitt bedre resultater enn Marx' og Lenins hensynsløse klassekamp-kollektivism. Hvorfor har de alle kommet til kort? Er det fordi de alle tar utgangspunkt i samme falske filosofi: Materialismen — definert i Oxford English Dictionary som «en livsstil basert fullt og helt på materielle interesser» — doktrinen om at mennesket lever av brød alene?

Uselvskhetens økonomi

Inflasjon og massearbeidsløshet må takles. Men de vil aldri bli kurert så lenge hovedmålet for våre folk — og dermed for regjeringenes politikk — fortsetter å være stadig mer rikdom. For materialisme vil alltid ha en splittende effekt. Den låser oss fast i uforsonlige konflikter til og med om midlene til å nå våre felles mål. Den adskiller oss fra de fattige landene, hvis behov den ignorerer. Målet om ubegrenset vekst for de rike land er allerede urealistisk.

Det kan snart komme til å vise seg katastrofalt.

De svarene vi trenger — svarene som må komme — vil bli lansert av menn og kvinner som er inspirert av en annen filosofi, et konstruktivt alternativ til materialismen.

Vi trenger en global filosofi. Den vil sette nasjonale problemer inn i en ramme av globale behov. Den vil springe ut av en moralsk diagnose av verdens sykdom. Grunnproblemet er ikke økonomisk men moralsk. Historiens underliggende tema er ikke kampen om makt og rikdom, men en kontinuerlig kamp mellom godt og ondt, en kamp som først og fremst må kjempes og vinnes i hvert enkelt individs vilje.

Denne tenkningen vil på ny gi absolutte moralnormer hevd over hele linjen, både for den enkelte og familien, og i det offentlige liv — ikke bare som et spørsmål om personlig valg men som en forutsetning for at verden skal overleve.

Den vil hevde og gi seg utslag i at menneskets natur kan bli annerledes, at vanlige mennesker kan finne nye motiver og nye mål. Det er denne faktoren vi har oversett.

Den vil akseptere Kristi utfordring om at du ikke kan tjene Gud og Mammon. Det finnes ingen tredje vei — intet komfortabelt kompromiss mellom de to. Og dens mål vil være å gjeninnsette Gud som autoritet verden over.

Dens kjerne vil være — ikke en ny økonomisk teori, men en ny (eller kanskje glemt) økonomisk filosofi: Uselvskhetens økonomi. Den kan uttrykkes i setningen: «Det er nok i verden for alles behov men ikke for alles grådighet. Hvis alle har omsorg nok og alle deler nok, vil alle få nok.» (Banalt? Men kanskje en banalitet er en sannhet som gjerne bifalles og sjelden praktiseres?) Hvis vi aksepterer dette som vår bestemmende filosofi, vil økonomene alltid finne måter å omsette den i praktisk politikk. Og enda viktigere, de vil få nasjoners samlede støtte i ryggen.

Hvis vi selv vil

Guds Hellige Ånds skaperkraft vil være et hovedelement i den tenkningen vi trenger. I en tid da den nye teknologien tvinger oss til å revurdere hele begrepet arbeid, kan det utforskes nye, tilfredsstillende roller for alle under Guds ledelse.

En slik filosofi gir ingen løfter om en himmel på jorden, fordi det vil være en klar forutsetning at den moralske kampen må vinnes i hver generasjon — ellers vil vi stadig synke tilbake i dekadens og kaos. Samtidig vil det stå helt klart at Guds kraft kan gi oss seier.

De initiativ som skal til, vil kunne utløses. Hvis vi selv vil det, kan vi bevege oss forbi materialismens herredømme til en etter-materialistisk tid — hvor det materielle oppfattes og brukes som et middel og ikke som et mål.

Han har vist at det nytter

Midt i bedrøvelsens tid, da man stiller spørsmålstegn ved gruven eksistens og dermed hele Kirunas, finnes det faktisk et foretagende i Kiruna som går ganske bra, het det i Norrbotten lokalradio for en tid siden. Man siktet til firmaet 'Kiruna Truck — Mining Transportation', verdenskjent for sine spesialtrucker. Det var mannen bak Kiruna-Truck, Torsten Henriksson, som ble intervjuet.

Ett av spørsmålene dreide seg om Henrikssons overbevisning om at firmaet skulle forbli i Kiruna, trass i gode tilbud om å selge det og patentene til mer sentrale strøk i Sør-Sverige eller til utlandet:

— Det synes ikke å være pengebegjær som driver deg?

— Det kan jeg si. Jeg har fattet visse beslutninger som er mer grunnet på et bestemt livssyn.

— Og det livssynet består dels i at du vil holde fast ved hjembygden, dels at du i mange år har vært med i Moralsk Opprustning, eller MRA som det heter på utenlandsk. Hva betyr det for din virksomhet?

— Det betyr alt for meg personlig. I begynnelsen av 1950-tallet sendte LKAB delegasjoner ned til Caux i Sveits, MRAs internasjonale konferansesenter, og jeg tilhørte en av de første delegasjonene. Der traff jeg folk som tilhørte industrien, og etter hvert er jeg kommet med i en gruppe internasjonale industrialister. De kontaktene har betydd uendelig mye for meg. Jeg har fått lære å se verden i andre perspektiv enn bare Kiruna-perspektivet. Derfor har det ikke vært noen kunst å gå ut over grensene. Jeg arbeider like nær mennesker og problem der som hjemme.

MØTE MED EN UORTODOKS INTERNASJONALIST FRA KIRUNA.

Slik lød overskriften tvers over førstesiden av Norges Industri, organ for Norges Industriforbund, som hadde et lengre intervju med Torsten Henriksson i nr. 21/1980.

— Politikerne ser industrien fra en synsvinkel som ikke er adekvat, hevder han i intervjuet. De er opptatt av organisasjonsproblemer og søker ofte altfor kortsiktige løsninger. Hva en industrileder må forstå i dag, er at industrien bare er en liten del av helheten. Brutalt sagt er Sveriges situasjon 8 millioner mennesker som skal kjøpe og selge noe til de milliarder som er utenfor grensene. Perspektivet bør bli mer ideologisk . . . Det er i dag tale om verdensbevegelser, om . . . folkeslag som forandrer seg.

Henriksson er eksemplet på at det nytter — også for en bedrift i utkant-Sverige i konkurranse med gigantene på det internasjonale marked, skriver Norges Industri. «Wallenberg ville kjøpe 'hans' bedrift, hans patenter er verd millioner.

Men han har også erfart at gamle Sverige ikke har blikk for nye idéer. Henriksson lanserte i mid-

Vi må lære oss til å se industrien i en større sammenheng, sier teknisk direktør Torsten Henriksson, Kiruna.

ten av 60-årene en banebrytende idé på transportsektoren, men fikk nei. Nå lanserer vest-tyskerne den samme idéen — og svenskene er interessert. — Myndighetene mangler ofte tiltro til at periferien kan berike sentrum, sier Henriksson — internasjonallisten i Kiruna som er på talefot med sønnen til den sterke mann i Sovjet, Jurij Bresjnev. Industrialisten som har gått i badstu med Kinas industriminister Li.»

Det var Norge som skulle ha oljen

— Torsten Henriksson, hvordan reagerer De på at Norge har fått oljen?

— Hvis Norge bruker oljen på seg selv, og bruker den for raskt, vil den bli en forbannelse. Det trengs nøye planlegging. Norge har også et forpliktet ansvar overfor broderfolk. Det er for eksempel ingen mening, synes jeg, i at Sverige skal inngå energiavtaler med et land som Sovjet, med hva det kan innebære, så lenge vi har brødre i Norge.

Jeg tror at Norge er en liten men moralsk moden nasjon. Og jeg tror såvisst at det er en Guds mening at det var nettopp Norge som skulle få oljen.

— Til slutt: De går for å være en av internasjonalistene i svensk industri — og samtidig er De en uforbederlig Kiruna-patriot. Hvordan makter De balansen?

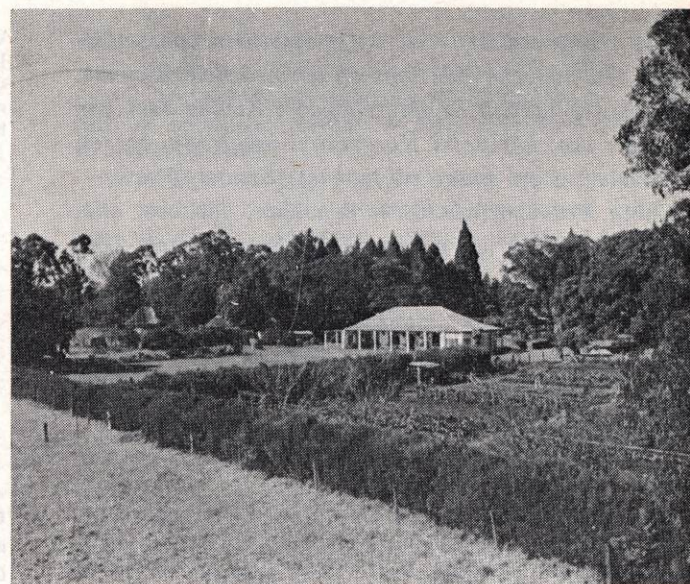
— Jeg tror at ethvert menneske fødes inn i kollektivet med spesielle egenskaper. Alle må opptre slik de er, for å kunne yte noe inn i kollektivet. Derfor har jeg alltid hatt fornemmelsen av at ingenting bare er meg, hverken oppfinnelsene jeg har gjort, suksessene eller nederlagene. Det er tale om store sammenhenger vi mennesker har vanskelig for å øyne. Å se sammenhengene er like vanskelig i industrien som i livet ellers.

For en tid siden var Torsten Henriksson på besøk i Norge og møtte ledende industrifolk, blant andre direktør Onarheim, som i likhet med Henriksson har undertegnet invitasjonen til sommerens industrikonferanse i Caux.

Coolmoreen og Zimbabwe

Et år etter kamphandlingenes slutt i Zimbabwe er gjenoppbygningen i full gang. Tallet på elever i den videregående skole er nesten fordoblet. Prosjekter for utdeling av jord er under forberedelse, likeledes planer for landbruks-kooperativer, kraftverk og industriutbygging. Men slike tiltak kan bare lykkes hvis mennesker av alle raser arbeider sammen for å gjennomføre dem. «Det forutsetter en ny livskvalitet,» sa en lærer fra Salisbury, Kedmon Hungwe, en av arrangørene av en treningsleir for Moralsk Opprustning på Coolmoreen Farm nær Gwelo, tidligere i år.

Coolmoreen ligger i nærheten av Bulawayo, der det kom til voldsheter nylig. Dessuten ligger farmen på grensen mellom de to stammene Ndebele og Shona, som tradisjonelt ligger i strid med hverandre.

En av talerne var en afrikansk sakfører som hadde vært landflyktig i 14 år og fått geriljatrening i Sovjet. «Jeg kom tilbake full av hat,» sa han. «Jeg ble ansatt ved et kontor som tidligere hadde vært forbeholdt hvite. Der ble jeg møtt med mistenksomhet. De hvite sekretærene behandlet meg nedlatende og forandret på brevene de skulle skrive ut for meg. Så fikk jeg se MRA-filmen *Demring i Zimbabwe*, og lærte at jeg kunne lytte til Guds stemme inne i meg. Som tidligere kommunist mislikte jeg alt som hadde med Gud å gjøre. Men da jeg prøvde å lytte, fikk jeg tanken at den beste måten å løse problemene på, var å be de menneskene det gjaldt om tilgivelse for min hevngjerrige innstilling. Resultatet var slående. Nå gjør sekretærene sitt beste når de arbeider for meg.

Jeg har lagt merke til at når du hater mennesker, blir de verre. Nå er forholdet mellom oss slik at jeg gleder meg til å komme på jobben om morgenen, og dermed tror jeg at jeg kan bidra bedre til gjenoppbygningen av landet vårt.»

En tidligere geriljasoldat som hadde mistet begge foreldrene i krigen, var kommet tilbake til Zimbabwe fylt av bitterhet. «Men i denne leiren har jeg snakket åpent ut med hvite,» sa han. «Her har jeg funnet en ny familie.»

En hvit bankfunksjonær hadde vært nestformann for studentsamfunnet ved Zimbabwe universitet. I leiren hadde han opplevd hvordan ulike raser fant enhet på basis av «hva som er moralsk riktig»: «Når jeg ser forandringen som har funnet sted i mitt eget liv, vet jeg at det samme kan skje med hele landet,» sa han.

En hvit lege mistet sin frykt for fremtiden. «Nå er jeg rede til å stå lavt på samfunnstigen,» sa hun blant annet. «For nå vet jeg at tilfredshet ikke avhenger av høy levestandard, men av å kunne tjene andre.»

Fødselshjelp

«Hvis dere i Zimbabwe kan vise at det er mulig for alle raser å arbeide sammen, vil det ha stor

virkning i Sør-Afrika,» sa en svart sørafrikaner fra Soweto. «Dere kan bli en 'fødselshjelper' for et nytt Sør-Afrika.»

Lederne for to av de politiske ungdomsorganisasjonene i landet kom til Coolmoreen. Den ene, som hadde sittet fengslet i 16 år, fortalte hvordan han etter løslatelsen hadde invitert sin hvite fangevokter hjem til seg. Mannen var engstelig for å komme, han hadde aldri vært i en svart bydel før. Nå var de to blitt venner og hadde besøkt hvorandre mange ganger.

Den andre ungdomslederen, tidligere geriljasoldat, hevdet at hatet og bitterheten som rådet før frigjøringen nå var begravet. «Vi trenger et handlingsprogram som bruker tilgivelse som middel til å forene oss alle i den felles oppgave å gjenoppbygge samfunnsøkonomien,» sa han. «Og det er ingenting som sier at et lands velstand skal holdes innenfor landets grenser. Hvis våre ressurser blir fordelt riktig, kan vi være med og legge grunnlaget for en verdenshusholdning som produserer med behov for øyet, mer enn fortjeneste.»

Det gjelder oss alle

Deltakerne i leiren arbeidet i grupper for å sette seg nærmere inn i landets problemer. De besøkt byene i nærheten og traff embetsfolk, politikere, prest, ungdomsledere og industrifolk. De oppsøkte også flyktningeleire, hvor idéene de sto for ble møtt med interesse. En politiker som hadde sittet fengslet i en årrekke, sa: «For fem år siden ville jeg bedt dere gå til de hvite med slike tanker, men nå vet jeg at vi trenger dem alle sammen.»

Coolmoreen Farm drives både som gårdsbruk og senter for Moralsk Opprustning. Nylig kom det besøk fra regjeringspartiet ZANU, som sender ut folk for å organisere såkalte arbeiderkomitéer på gårdene. Etter å ha snakket med et par av arbeiderne fortalte de gårdsbestyreren, Peter Loch, hvor imponert de var over ånden på gården. «Dere er som en eneste stor arbeiderkomité.»

Timånederskurs fra Genève til Kiruna

Av Bjørn Ole Austad

Søndag 5. april avsluttet ti ungdommer fra sju forskjellige land et 75 dagers opphold i Norden. Det begynte på Jylland i januar, fortsatte i Oslo, Drammen, Larvik, Tromsø, Kiruna, Umeå, Stockholm, Helsinki, Göteborg, og til slutt København. Reisen var en del av et ti måneders kurs i Moralsk Opprustnings regi. Samlet eller i grupper på to til fire tilbakela de flere tusen kilometer pr. tog, buss og båt.

De møtte politikere fra hele den politiske skala, hørte innlegg av ledere i arbeidslivet, snakket med ungdom fra de forskjellige miljøer, talte på folkehøyskoler og gymnaser og opplevde familieliv i de mange hjem som tok imot dem. I Tromsø møtte de flere av samenes representanter da Alta-saken var på sitt heteste, og de fikk høre om nordisk samarbeid på Nordkalotten fra fylkets LO-sekretær. I Kiruna, der arbeidsløshet truer tusener, var noen av dem dypt nede i gruvegangene. De opplevet snø og kulde og forsøkte seg på ski, med knall og fall.

Hvordan ville du legge opp et 10 måneders program for unge mennesker som vil finne en virkelighetsnær tro og målsetting i livet? Hvordan gjøre dem mer bevisste sitt ansvar for utviklingen? Dette var oppgaven Jean-Marc og Eva Duckert og andre som la opp kurset, sto overfor.

Det hele begynte i slutten av oktober i Caux i Sveits, med et ti dagers studium av Frank Buchmans liv og tenkning i lys av dagens virkelighet. Senere var det bibelstudier, innføring i samfunnsaktuelle emner, språkstudier, møteledelse og praktisk arbeid ved en internasjonal konferanse på sentret i nyttårshelgen. Oppholdet i Norden ble avsluttet med et ti dagers seminar over «sammenhengen mellom det globale og den enkeltes liv».

Jeg har hatt det privilegium å arbeide sammen med disse utledningen i et par måneder. Det som har betydd mest, er å se hvordan hver enkelt av dem har vokst som menneske, hvordan stille og forsakte personer er blitt levende og utadvendte, hvordan høytflyvende teoretikere har fått beina på jorda gjennom praktisk tjeneste for andre, hvordan de som tildels levde i sin egen verden har begynt å se sine fremtidsplaner i lys av samfunnets behov. Fra å være famlende og usikre har de funnet en stor grad av klarhet og retning i en forvirret verden. I det følgende forteller tre av dem om seg selv og noe av det de har lært:

Matthias Freitag, Vest-Berlin:

Først var jeg redd for å dra til Nord-Norge da jeg hørte hvilke lidelser tyskerne hadde påført den landsdelen under siste krig. Men jeg hadde bestemt meg for å identifisere meg med mitt lands historie og ville derfor gjerne forstå hva nordmenn føler.

Å identifisere meg med Tyskland betyr for meg å akseptere hele vår fortid på godt og vondt, også Hitler-tiden. Tysk ungdom har lært minimalt om den perioden på skolen. Men hvis vi ønsker å forstå nåtiden og planlegge for fremtiden, kan vi ikke fornekte fortiden. Tyskland er en del av meg. At jeg er bevisst hvilke lidelser vi har påført andre, gjør meg

mer følsom for andres reaksjoner. Da jeg møtte en dame som sa at hun hatet tyskerne, kunne jeg derfor lytte og forstå heller enn å bli sint og såret.

Mange unge i Tyskland i dag sier at de aldri ville ha støttet Hitler og nazismen. Men mange trekk i dagens samfunn ligner dem som gjorde Hitlers maktovertagelse mulig. Tysk ungdom er selvopptatt. Vi lever for vår egen karriere i vår egen lille verden. Vi trenger å rette øynene mot behovene rundt oss, nasjonalt og internasjonalt. Samfunnsansvar hos alminnelige mennesker sikrer demokratiet. Politikerne og andre ledere er intet allvitende ekspertvelde.

I Norden hadde vi mange samtaler med politikere. For meg betydde det slutten på skillet jeg hadde laget mellom eliten og oss alminnelige mennesker. Vi traff politikere som innrømmet at de ikke har svar på alle problemene, som hadde behov for vennskap og rettledning fra oss andre. Det ga meg et nytt syn for hva jeg kan gjøre i min egen by og i mitt land for våre ledere.

Tyskland trenger hjelp. Men jeg skulle ønske at andre ville gi råd med en ydmykere holdning, vel vitende om at de tendenser som truer demokratiet også finnes i deres eget samfunn.

Cathy Chycoski, Saskatoon, Kanada:

Jeg kommer fra den engelsktalende delen av Kanada, mens min veninne Francine kommer fra den fransktalende delen, Quebec. Det har vært en sterk bevegelse for å løsrive Quebec fra resten av landet. Øst-Kanada har jo alltid hatt industrien og pengene, mens vi i vest har hatt naturressursene, også oljen. Da Francine og jeg skulle fortelle om Kanada på en skole i Sveits, kunne vi ikke bli enige om opplegget. Jeg trodde jeg visste mest, også om Quebecs problemer. Francine hadde på sin side meninger om min del av landet som jeg langt fra kunne godta. Etter en stund gikk det opp for oss at dette på en måte illustrerte forholdet mellom engelsk- og fransktalende Kanada.

Selv tilhører jeg også den ukrainske minoriteten i Kanada. Mine besteforeldre kom fra Ukraina i år 1900. Derfor identifiserer jeg meg med andre minoriteter i verden og den undertrykkelse mange av dem opplever. Da jeg traff pakistanske fremmedarbeidere i Oslo og senere ble godt kjent med samiske familier i Tromsø og Kiruna, trodde jeg at jeg forstod alt de følte. Jeg hadde først en sentimental og patroniserende holdning til dem. Men etterhvert skjønte jeg at det var store forskjeller i opplevelser og synspunkter, og at jeg ikke forstod alt hva de følte. Jeg kjente meg ydmyket. Jeg innså at en aldri kan bli ekspert på hva et annet menneske eller en annen folkegruppe opplever og føler. Det vet de best selv. Vi må bare lytte og lære av hverandre.

Maigen Mehne, Wuppertal, Vest-Tyskland:

Jeg er fysioterapeut og arbeidet på et rehabiliteringssenter for handicappede. Det var en glede å kunne hjelpe disse menneskene, men hvordan kun-

Forts. side 7

Kort nytt

FILM FRA ZIMBABWE

Storbritannia: 35 britiske parlamentarikere, blant dem flere medlemmer av regjeringen, har sett MRA-filmen *Demring i Zimbabwe* etterat den ble ferdig i august i fjor. Den 28 minutter lange dokumentarfilmen viser hvordan folk fra alle raser har bidratt til en fredelig utvikling i Zimbabwe gjennom sin villighet til å søke Guds visdom og akseptere en forandring i sine egne holdninger.

Et ektepar i Glasgow viser hvordan filmen kan brukes lokalt: De har kjørt den 15 ganger i sitt eget hjem og planlegger flere visninger. Blant gjestene har vært flere politikere og i alt 24 prester fra distriktet, som nå bruker filmen i sine menigheter.

*

Finnmark og Troms: To svenske sykepleiere, Camilla Tornberg og Kristina Nelson, viste Zimbabwe-filmen 13 ganger på den norske delen av Nordkalotten i begynnelsen av mars. Blant annet ble de invitert til den samiske folkehøyskolen i Karasjok, til Kristent Studentforum i Tromsø, og til diverse private fremvisninger i Kautokeino, Alta, Langfjordbotten og Tromsø. I forbindelse med filmen fortalte Camilla Tornberg om sitt arbeid i Zimbabwe i tiden omkring frigjøringen.

*

Også i Sør-Norge blir filmen flittig brukt. Ved Jøløy Folkehøyskole og i foreninger i Sande og på Haslum er den vist med en introduksjon og påfølgende samtale. Noen av kommentarene:

En universitetslektor: Takk for denne opplevelsen. Det er så sjelden vi samtidig får faglig kunnskap og et kristent budskap. Som regel skilles disse to, og det er galt.

En prest: Det er den glemte faktor — Gud — som må til for å løse konflikter mellom enkeltmennesker og grupper. Denne filmen viste oss nettopp det.

Aftenens vert: Det har vært den fineste kvelden vi har hatt i vår klubb, en stor utfordring.

*

Nigeria: Presidenten for den lovgivende forsamling i delstaten Oyo inviterte medlemmer av forsamlingen til å se *Demring i Zimbabwe* i sitt hjem i Ibadan. *Sierra Leone:* Avisen *Daily Mail* i Freetown rapporterer at filmen er blitt vist for en rekke politikere og sivile tjenestemenn i byen.

Zambia: Dokumentarfilmen ble vist av det nasjonale fjernsynet i den beste sendetiden.

DELEGASJON TIL KANADA

Tre mann fra Zimbabwe har nylig reist tvers gjennom Canada med to mål for øyet: Å fremme utenlandsk investering i Zimbabwe og spre nyheten om at svarte og hvite sammen kan skape «en øy av stabilitet på et kontinent i forandring».

«Her trenger vi å høre slike eksempler på hvordan folk fra diametralt motsatte politiske leire arbeider sammen på grunnlag av 'hva som er rett' — ikke hvem som har rett', sa legen Paul Campbell, som

hadde invitert afrikanerne til Kanada.

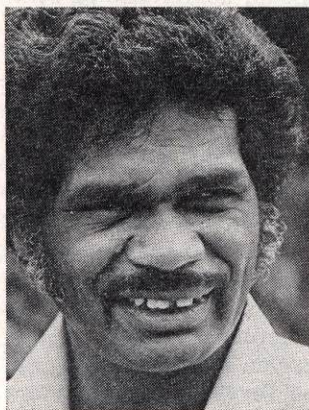
De tre var Denis Walker, nå opposisjonspolitiker og tidligere innehaver av fem forskjellige regjeringsposter under Ian Smith; Joram Kuchereva, ledende sivil tjenestemann for Mugabes regjering, og dr. Ian Robertsen, leder av botanikk-avdelingen ved universitetet i Salisbury.

Afrikanerne var hovedgjester ved en lunsj i parlamentsbygningen i Ottawa. De møtte ledere innen bankvesen, politikk og næringsliv samt ledende universitetsfolk over hele landet, og vakte sterk interesse i massemediene. Blant annet ble det tatt opp fire fjernsynsintervjuer med dem.

Ian Robertsen rapporterer at filmen *Demring i Zimbabwe* stadig ble brukt under turen. Målet for reisen hadde vært «å gi håp om at problemer kan løses, ved å presentere fakta om hva som er oppnådd i Zimbabwe. Å informere kanadierne om at vi er selvforsynte i matveien og eksporterer mineraler, og at vi trenger investeringer heller enn pengehjelp for å skape arbeidsplasser,» sa han.

«Zimbabwe ønsker nå selv å videreutvikle noen av de 40 mineralene som vi hittil har eksportert i 'rå' tilstand,» fortalte Walker til en avis. «Landet er i store trekk normalisert, det er ingen befolkningsflukt, vi har et utdannelsesnivå som er høyere enn i de fleste land i Afrika. Vi har en viktig rolle å spille for Afrikas fremtid.»

AUSTRALIA

Reg Blow, australsk urinnvåner, tok del i konferansen «En dialog om utvikling» ved MRAs indiske senter ved årsskiftet (se forrige nummer). «Problemene hos oss løses ikke så raskt som de burde, og jeg følte behov for å snakke med andre fra samme bakgrunn,» sa han. Som sekretær for et regionalt «råd for landområder» i Sørøst-Australia skrev han en rapport. Vi siterer:

B. K. Nehru, tidligere guvernør i staten Assam — nettopp utnvent til guvernør i Kashmir, åpnet med å tale om nødvendigheten av at u-landsbefolkninger selv finner frem til hvordan de kan bedre sin situasjon. De kan få hjelp med teknologi og råd, men folket selv må gjøre det egentlige arbeidet for å løse problemene. En uttalelse som er relevant for vår egen utvikling.

Jeg snakket om videreutvikling av råvarer, og sa at en utvikling av menneskene er viktigere enn mineralressurser, og en forutsetning for at ressursene kan nyttiggjøres fullt ut. En slik prioritering vil åpne muligheter for konsultasjon slik at ressursene kan brukes til alles beste uten at noen blir utnyttet. Konfrontasjonsatmosfæren som rår idag, oppstår

gjennom utvikling uten konsultasjon med befolkningen. Spesielt urinnvånerne ignoreres i beslutningsprosessen.

Konferansen viste meg at vi alle har noe felles i de opplevelser vi har hatt av å bli fordrevet og undertrykket . . . Våre egne holdninger kan bidra til å opprettholde våre plageånders undertrykkende holdning. Når vi har omsorg for dem som gjør galt mot oss, får de mulighet til å forandre sin holdning. Men hvis vi fremmer vedkommendes negative holdning med vår egen negative holdning, hjelper det dem til å rettferdiggjøre sin innstilling på bestemte punkter og gjør enhver forandring usannsynlig.

*

Tidligere undervisningsminister Kim Beazley talte under et møte i Sidney i februar om hvordan hans besøk i Caux hadde hjulpet frem nye holdninger som senere førte til en ny australsk politikk omkring forholdet til landets urbefolkning. «Vi australere tror vi kan tale til verden fra prekestolen om rasespørsmål. Men stedet for oss er i virkeligheten skriftestolen, hvor vi kan bekjenne våre synder.»

STRASBOURG

Britiske, belgiske, franske og andre medlemmer av Europa-parlamentet møttes nylig uformelt med en MRA-gruppe fra åtte forskjellige land i ett av Europa-parlamentets lokaler i Strasbourg. Parlamentarikerne ble invitert til å ta del i den kommende konferansen i Caux omkring temaet «Makt som korrumpere eller makt som frigjør», fra 4. juli til 30. august.

Wilhelm Hahn fra den tyske forbundsrepublikken

roste Caux's internasjonale rolle. Selv hadde han vært der rett etter krigen en gang, som medlem av en tysk delegasjon.

M. Mesmin fra Paris, medlem av den franske nasjonalforsamlingen, sa: «Når det er slik at noen parlamentarikere stadig kommer tilbake til Caux, er det fordi de mer enn noen andre har behov for inspirasjon.»

Timånederskurs . . .

Forts. fra side 5

ne jeg komme motløsheten og fortvilelsen deres til livs?

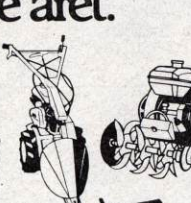
Jeg var en kristen, men ville lære mer om hvordan man formidler en tro til andre. Jeg merket at de kristne teoriene jeg bekjente meg til ikke var del av mitt virkelige jeg. Liv og lære var adskilt.

Flere uker på et kristent senter for sjelesorg og psykoterapi i fjor, og nå dette timånederskurset, holder på å skape en helhet i mitt liv. Jeg har alltid sammenlignet meg med andre og følt meg underlegen. Jeg pleide å klage over min utilstrekkelighet til mine nærmeste, men det var en falsk selvfornedrelse. Innerst inne ville jeg ha klapp og ros for å styrke min selvtillit og et bilde av meg selv som den overlegne.

Under tiden i Oslo forsto jeg mine egentlige motiver og at Jesus nettopp tar imot meg i min utilstrekkelighet. Før havnet jeg ofte enten i selvmedlidenhetens mørke, eller jeg forsøkte å flykte fra sannheten om meg selv. Men Jesus elsker meg som jeg er, og hverken jeg eller andre behøver å føle seg overlegne eller underlegne.

ISEKI

Slitesterke maskiner med stor kapasitet. Arbeider like godt hele året.

Høy kvalitet både bruksmessig og teknisk preger ISEKI KOMBINASJONSMASKINER

ISEKI KOMBINASJONSMASKINER KS 280 og KC 450 er maskiner man har bruk for hele året. De kan gå som jordfresere, jordhaker, snøfresere, slåmaskiner, med tilhengere, med vannpumpe og en lang rekke redskaper. KC 450 er utstyrt med vendegeare, noe som man vanligvis kun finner på langt dyrere maskiner.

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

SVAKSTRØM ER VAR STYRKE

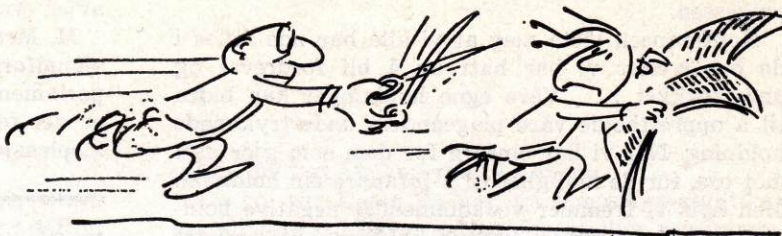
Vår spesialitet:

Alt materiell for avslutning av svakstrømskabler

90 år som spesialforretning i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

klippet

— Mener du kommunismen har feilet?
— Det avhenger av hvilken oppfatning du har av godt, dårlig, bedre, verre. Hvis du tar eksemplet om hvor mye vi polakker har i våre lommer og i våre butikker, så er svaret at kommunismen har gjort lite for oss. Hvis du spør om hva som er i våre sjeler, så er svaret at kommunismen har gjort mye for oss. Faktum er at våre sjeler er akkurat stikk motsatt av hva de ønsket de skulle være. De ønsket at vi ikke skulle tro på Gud, våre kirker er fulle. De ønsket at vi skulle være materialistiske, ikke i stand til å bringe ofre, vi er anti-materialistiske, i stand til å bringe ofre. De ønsket at vi skulle frykte tanks og kanoner, og i stedet er vi ikke redd for slikt.

Lech Walesa, Dagbladets lørdagsintervju 21.3.81.

— I den grad det er riktig at flere kvinner enn menn søker kirken, viser dette bare at kvinner har et nært forhold til liv og virkelighet. Menn er ofte mer teoretiserende og ufølsomme overfor andre verdier enn de håndgripelige. Jeg har alltid ment og sagt at dette med de gamles og kvinnes sterke kirketilknytning taler til Kirkens fordel og slett ikke kan brukes som argument for at budskapet på noen måte skulle være irrelevant.

Kvinnene har såpass nærhet til det levende at de søker utover den rent materielle virkelighet — de gamle kommer til kirken fordi de av et helt livs erfaring og gjentatte prøver har funnet hva som holder og bærer.

Biskop Georg Hille, Hamar, i Folkets Framtid 6.2.81.

For å kunne erverve visdom må en først frigjøre seg fra slike herrer som grådighet og misunnelse. Still-

heten som følger en frigjøring — selv om den bare er midlertidig — frembringer glimt av innsikt som ikke kan oppnås på annen måte. De gjør det mulig for oss å se hulheten og den grunnleggende mangelen i et liv basert på forfølgelsen av materielle mål på bekostning av det åndelige . . . Menneskets behov er uendelige og det uendelige kan bare nås på det åndelige plan, aldri på det materielle.

Fra «Smått er godt» av E. F. Schumacher.

Eg har aldri opplevd nazismen så farleg som i denne serien . . . Når eg opplever redslene i ein KZ-leir eller på Victoria Terrasse, gjennom bøker eller film eller på annen måte, så finst det alltid ei trygg røyst langt inne i meg som slår fast at om eg hadde vore **der**, då hadde det vore som fange. Eg hadde vore på rett side. Nazismen hadde vore eit trugsmål, som kanskje hadde kosta meg livet, som så mange andre, men han hadde ikkje vore ei freisting. Det var denne illusjonen solkorsserien gjorde ende på for mitt vedkommende . . . Har vi ikkje i vår omtale av nazismen festa oss så mykje ved kriminaliteten nazismen levde i, at vi har gløymt at vi i mange utgangspunkt fann nokså mykje skikkeleg respektabilitet?

Nazismen blir ikkje mindre farleg av dette. Det er ikkje slik at respektabiliteten i utgangspunktet reinvasker og ufarleggjer nazismen. Det er nazismen som diskrediterer og farleggjer ein del av respektabiliteten.

Og det var dette eg opplevde ved serien. Det var menneske som dei vi såg, og som ein delvis kunne identifisere seg med, som gjorde NS og Quisling mogleg.

Anderas Skartveit, Dagbladet 24.3.81.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 6 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 45,-

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94
Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo
Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN